

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2400010 - Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, artikel 7, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 12 december 2008, artikel 8, artikel 13, §1, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 36bis, §9, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 19 mei 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, artikel 36ter, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006, 27 april 2007 en 8 mei 2009, en artikel 51, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2011 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2400010 - Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem' en tot vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, waarmee de Regering het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het desbetreffende gebied principieel heeft vastgesteld;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 24 oktober 2011;

Gelet op het advies 2011-71 van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 20 oktober 2011;

Gelet op het gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012, gegeven op 19 januari 2012/27 januari 2012, het gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012, gegeven op

22 maart 2012/30/ maart 2012 en het gemeenschappelijk advies 64-2012, gegeven op 28 september 2012, van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;

Gelet op de adviesaanvraag die op 21 december 2011 bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Overwegende dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 11 januari 2012 beslist heeft geen advies uit te brengen over de voorontwerpen van besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszones, zoals door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bekrachtigd op 18 januari 2012;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, artikel 21, dat toestaat dat wordt voorbijgegaan aan de ontstentenis van een advies;

Gelet op het advies 53.851/1/V t.e.m. 53.886/1/V van de Raad van State, gegeven op 18 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat op grond van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, de Vlaamse Regering elk gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone en dat ze definitief heeft vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet of dat krachtens artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet bij besluit als speciale beschermingszone moet aanwijzen; dat ze dat zo spoedig mogelijk moet doen, uiterlijk binnen zes jaar nadat de Europese Commissie het gebied van communautair belang heeft verklaard;

Overwegende dat het gebied 'BE2400010 Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem' bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones, is vastgesteld als gebied dat ter uitvoering van artikel 4.1 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, hierna de Habitatrichtlijn te noemen, door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone en daarom, ingevolge artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet;

Overwegende dat de Europese Commissie het voormelde gebied van communautair belang heeft verklaard bij beschikking 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio; dat het voormelde gebied moet worden aangewezen als speciale beschermingszone;

Overwegende dat de speciale beschermingszones met toepassing van de Habitatrichtlijn moeten worden aangewezen voor de instandhouding van de habitats uit de bijlage I bij het Natuurdecreet en van de soorten uit de bijlage II bij het Natuurdecreet;

Overwegende dat artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, hierna het Procedurebesluit te noemen, de elementen opsomt die een aanwijzingsbesluit moet bevatten; dat overeenkomstig artikel 10 van het Procedurebesluit een voorstel voor toevoegingen of schrappingen van Europees te beschermen habitats en soorten in het aanwijzingsbesluit opgenomen moet worden als dat vereist is op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens; dat bij de rapportering over de staat van instandhouding van de Europees te beschermen soorten en habitats ter uitvoering van artikel 17.1 van de Habitatrichtlijn en tijdens de opmaak van het rapport ter onderbouwing van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen van 8 mei 2010 als vermeld in artikel 5 van het Procedurebesluit, en het rapport ter onderbouwing van de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, nieuwe wetenschappelijke gegevens werden verzameld over het voorkomen van Europees te beschermen soorten en habitats in dat gebied en het belang van dat gebied voor het duurzame voortbestaan van die soorten en habitats in Vlaanderen;

Overwegende dat op grond van artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet ter uitvoering van de Habitatrichtlijn en richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, de administratieve overheid binnen de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen neemt die moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats, vermeld in bijlage I van het Natuurdecreet, en de soorten, vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet, alsook van de niet in bijlage IV van het decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels;

Overwegende dat krachtens artikel 10 van het Procedurebesluit, voor elk gebied dat moet worden aangewezen als speciale beschermingszone op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen moet worden geïntegreerd in het voorontwerp van aanwijzingsbesluit; dat het besluit dat het gebied BE2400010 'Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem' aanwijst als speciale beschermingszone de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied moet bevatten;

Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor een Europees te beschermen gebied worden opgemaakt op basis van een rapport dat de componenten, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, bevat; dat in het daarin te formuleren voorstel van instandhoudingsdoelstellingen de prioriteiten worden geïntegreerd; dat waar in het Procedurebesluit prioriteiten zijn gedefinieerd als "een voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen binnen een Europees te beschermen gebied, gelet op de Europees te beschermen soorten en habitats waarvoor het gebied is aangeduid, gelet op de desbetreffende gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en gelet op de voor dat Europees te beschermen gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging met betrekking tot de in dat gebied te beschermen soorten en habitats", die 'voorrangsorte van

instandhoudingsdoelstellingen' te begrijpen is als de oplistings van een aantal te nemen acties die inspelen op de naar voren geschoven instandhoudingsdoelstellingen; dat die acties niet per definitie zullen toelaten om *alle* instandhoudingsdoelstellingen te realiseren, maar dat het prioritair aanpakken ervan een sterke voorkeur geniet;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 9 van het Procedurebesluit, de minister een voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten vaststelt op basis van 1° het bovenvermelde rapport, 2° een door het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt verslag over een consultatie, met betrekking tot dat rapport, van de betrokken doelgroepen in het Europees te beschermen gebied in kwestie, 3° het overleg met de gewestelijke overleggroep, vermeld in artikel 3 van het Procedurebesluit, over de in de twee vorige punten vermelde documenten; dat het verslag over de consultatie van de lokale doelgroepen is opgemaakt op 8 februari 2011 en dat het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep heeft plaatsgevonden op 18 november 2010, 7 januari 2011, 31 maart 2011 en 7 juni 2011;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos, op grond van de besprekingen bij dat overleg, het ontwerprapport, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit heeft afgewerkt en het rapport heeft overhandigd aan de bevoegde minister op 14 juli 2011; dat het rapport alle componenten bevat die vereist zijn op grond van dat artikel 8;

Overwegende dat de bevoegde minister, op basis van het haar op 14 juli 2011 overhandigde rapport, het bovenvermelde verslag over de consultatie en het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep, het voorontwerp van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het gebied heeft vastgesteld;

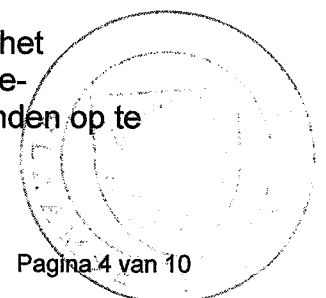
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos rekening heeft gehouden met de ontvangen adviezen 2011-71, 06-2012/01-2012, 21-2012/04-2012 en 64-2012 van de strategische adviesraden, waaruit wijzigingen aan de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, zoals door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd op 16 september 2011, zijn gevolgd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 suggereert dat de Vlaamse Overheid zich ter dege voorbereidt op mogelijke vervolgstappen in lijn met het lopende overlegproces en daarover ook duidelijk communiceert met de overlegpartners;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners het overlegproces heeft geëvalueerd en bijgestuurd, in samenwerking met de overlegpartners het implementatietraject heeft uitgewerkt en dat de overlegpartners actief betrokken werden in de werkgroepen rond bestaande kwesties;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 voorstelt om de aanbevelingen van de WTC verder door te vertalen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners vijf kwestiewerkgroepen opstartte die een aantal steeds weerkerende kwesties dienden op te

lossen, dat de Vlaamse Overleggroep besliste de referentiewaarden niet te wijzigen tijdens het huidige proces, gezien dit een voor Europe juridisch onaanvaardbaar uitstel voor de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen en prioritair inspanningen zou teweegbrengen, dat in het voorjaar 2013 een WBC rond de referentiewaarden wordt opgestart, waarna deze in functie van de eventuele herziening van de doelstellingen ikv de monitoring en zesjaarlijkse rapportering en evaluatie door de EC, al dan niet bijgesteld kunnen worden; dat de gewijzigde instandhoudingsdoelstellingen door de WTC opnieuw bekeken werden en de conclusie van de WTC hierover voorwaardelijk gunstig was;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 vraagt dat er werk wordt gemaakt van een uitvoeringsplan in overleg met de doelgroepen, zodat het voor de betrokken actoren duidelijk is wie welke doelen waar en wanneer moet realiseren;

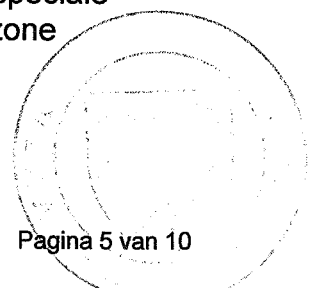
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd en dat er voor de figuur van een Natura 2000 management plan per speciale beschermingszone gekozen wordt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het overleg over de algemene aandachtspunten bij voorkeur voor eind 2012 gebeurt, bijvoorbeeld binnen de werkgroepen die de kwesties behandelen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners de verwerking van de algemene aandachtspunten heeft geïntegreerd in de werking van de vijf opgestarte kwestie-werkgroepen en dat de betrokken sectoren na de resultaten van de kwestie-werkgroepen en de andere overlegfora, een samenvatting van de nog relevante aandachtspunten voor de implementatie hebben ingediend, dewelke aan de Vlaamse regering worden overgemaakt in de 'standpuntnota';

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat bij een gefaseerde evaluatie van de IHD (ten minste) volgende punten in onderlinge afweging mee in rekening gebracht worden: socio-economische toets, algemene impact van ruimtebeslag beperken, voldoende waarborgen van de lokale gunstige staat van instandhouding in het belang van het behoud van het areaal, belang van een robuust doelenkader als buffer voor de dynamiek van de open ruimte;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners zowel bij de totstandkoming van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen als bij de optimalisatie van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie, deze punten in overweging genomen hebben en overwegende dat niet voor elk Europees te beschermen habitat of soort dat voor een speciale beschermingszone is aangemeld of binnen een speciale beschermingszone voorkomt, er gestreefd moet worden naar een lokaal goede staat van instandhouding;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen een sluitende timing op te stellen met prioriteiten voor het vastleggen van de IHD voor alle SBZ-V;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin een timing met prioriteiten voor het vastleggen van de S-IHD voor alle SBZ-V werd opgenomen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat de problematiek rond de kalibratie van doelstellingen binnen de werkgroep kalibratie wordt behandeld, waarbij een duidelijke afweging met de lokale socio-economische context bij de kalibratie en de implementatie van de bosdoelstellingen wordt benadrukt;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de doelstellingen zijn geoptimaliseerd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het gebruik van vorken voor de doelstellingen verwijzen naar de lopende kalibratie- en de implementatiefase van het IHD-proces en Inzake recreatie wijzen op het belang van een passende beoordeling, die de verenigbaarheid van geplande activiteiten en de S-IHD moet nagaan;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de vorken voor de Europees te beschermen habitats werden omgezet in unieke getallen en overwegende dat inzake de verwijzing naar de Passende beoordeling in de kwestie-werkgroep Passende beoordeling in samenwerking met de overlegpartners het instrument Passende beoordeling verder werd uitgewerkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen aan ANB en INBO om na te gaan of: (1) de S-IHD het behoud van het areaal van Europees beschermde soorten en habitats voldoende verzekeren; en (2) de metapopulatie-criteria voldoende vervat zijn in de S-IHD;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van punt 1 van het bovenstaand advies bevestigt dat bij het plaatsen van doelen bij de specifieke instandhoudingsdoelstellingen maximaal rekening gehouden werd met het behoud van areaal in kritische randhokken, dat in navolging van punt 2 van het bovenstaand advies reeds bij de opmaak van de Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen rekening is gehouden met de metapopulatiebenadering, dat bij het plaatsen en bij de optimalisatie van de doelstellingen binnen de kalibratiewerkgroep gestreefd werd naar de creatie van grote kernen voor bronpopulaties voor fauna en dat het streven naar grote kernen ook werd vertaald volgens het principe "zuinig ruimtegebruik";

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen om tegen eind 2012 een concreet plan van aanpak uit te werken om de LSVI-tabellen aan te vullen met kensoortvereisten;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de doelgroepen een plan van aanpak heeft opgemaakt tot wijziging van de LSVI, waarin ook de aanvulling met de kensoortvereisten wordt opgenomen, dat dit plan van aanpak is opgenomen in de implementatienota;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 het belang van grensoverschrijdend overleg benadrukken;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies benadrukt dat tijdens de implementatiefase overleg met alle betrokkenen zal gebeuren, dus ook grensoverschrijdend overleg indien dit opportuun is om een optimalisatie van inspanningen en resultaat te verkrijgen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 ervoor pleiten dat er snel antwoord gegeven wordt op de vraag op welke manier het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden. Het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" moet meer duidelijkheid krijgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd, waarin werd uitgewerkt op welke wijze het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden en waarin het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" verder werd verduidelijkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 suggereren dat het duidelijk geografisch lokaliseerbaar probleem van de drinkwatervoorziening in principe gebiedsgericht oplosbaar moet zijn;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelen binnen de werkgroep kalibratie, het belang van de

drinkwaterwinningen en de socio-economische context in overweging genomen heeft en dat tijdens de implementatiefase gebiedsgericht oplossingen gezocht zullen worden voor eventuele resterende problemen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 van oordeel zijn dat in gebieden met groene bestemmingen of in eigendom van een bovenlokale overheid er gekozen moet worden om in die gebieden maximale, bijhorende aantallen vogelsoorten als doelstelling op te nemen in het licht van zuinig ruimtegebruik, efficiëntie en "sterkste schouders, zwaarste lasten".

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de kalibratiewerkgroep via het principe 'sterkste schouders-zwaarste lasten' de doelstellingen zo veel mogelijk binnen de terreinen van de terreinbeherende verenigingen en overheden heeft gealloceerd, dat deze terreinen in het algemeen terreinen met groene bestemmingen zijn, dat door de toepassing van het 'principe zuinig ruimtegebruik' ook de soortendoelstellingen hierdoor maximaal aan deze terreinen werden toegewezen, dat het Agentschap voor Natuur en Bos er op wijst dat een maximale toewijzing van doelstellingen louter op basis van eigendom en bestemming ingaat tegen het principe zuinig ruimtegebruik, tegen de juridische bepalingen uit onder meer de habitatrichtlijn en tegen de ecologische vereisten van de soorten en dat soorten alleen maar tot doel kunnen gesteld worden indien er geschikt leefgebied voorkomt of een geschikt leefgebied binnen mogelijk is, waarbij ook rekening moet gehouden worden met de meta-populatiecriteria;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012 aanbevelen dat de besproken discussiepunten worden meegenomen naar de werkgroep "kalibratie";

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie deze discussiepunten heeft besproken en dat deze mee in overweging werden genomen bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 4.4 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, hierna de Habitatrichtlijn te noemen.

Art. 2. Het op de bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd, met de code BE2400010 aangemerkt gebied, genaamd 'Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem', dat ligt in de gemeenten Steenokkerzeel, Kampenhout, Kortenberg, Herent, Zemst, Vilvoorde en Machelen, wordt aangewezen als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21

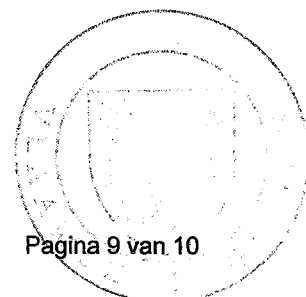

oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen.

Typisch voor deze valleigebieden van de Molenbeek en de Weesbeek is dat zij onder invloed staan van kalkrijk grondwater. De grote hoeveelheden nutriëntarme, kalkrijke kwel die in een aantal zones aan de oppervlakte komt is bepalend voor de uitzonderlijke natuurwaarden in deze gebieden. Dit zorgt immers voor het voorkomen van voor Vlaanderen zeer zeldzame moeras-, vijver- en graslandbiotopen. De oppervlakte van de speciale beschermingszone bedraagt 1445 ha. De speciale beschermingszone bestaat uit negen deelgebieden.

Art. 3. §1. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande habitats van bijlage I van het Natuurdecreet, met vermelding van hun Natura 2000-code, waarbij het teken "*" aangeeft dat het een prioritaire habitat betreft in de zin van de Habitatrichtlijn:

- 3140 Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met bentische Chara spp. Vegetaties
- 6230* Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)*
- 6410 Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (Eu-Molinion)
- 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones
- 6510 Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)
- 7140 Overgangs- en trilveen
- 7210 Kalkhoudende moerassen met Cladium mariscus en soorten van het Caricion davallianae*
- 7220* Kalktufbronnen met tufsteenformatie (Cratoneurion)*
- 7230 Alkalisch laagveen
- 9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robori-petraeae of Ilici-Fagenion)
- 9160 Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukbossen behorend tot het Carpinion-betuli

91E0* Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior*
(*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)*

§2. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande soorten van bijlage II van het Natuurdecreet:

Bittervoorn - *Rhodeus sericeus amarus*

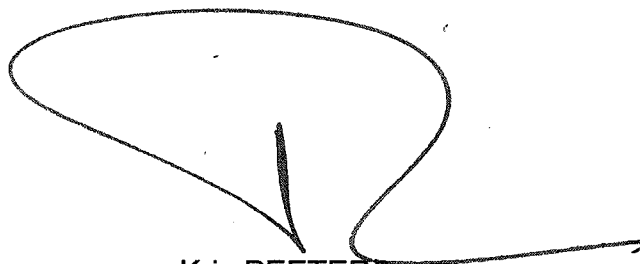
Zeggekorfslak - *Vertigo moulinsiana*

Art. 4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, worden de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van het gebied 'BE2400010 Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem', vermeld in bijlage 2, gevoegd bij dit besluit, vastgesteld.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

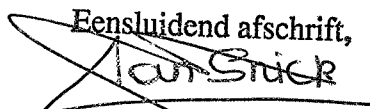

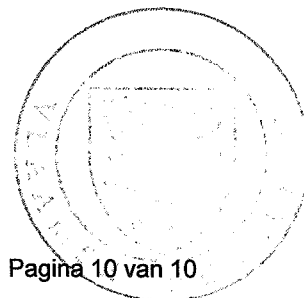
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

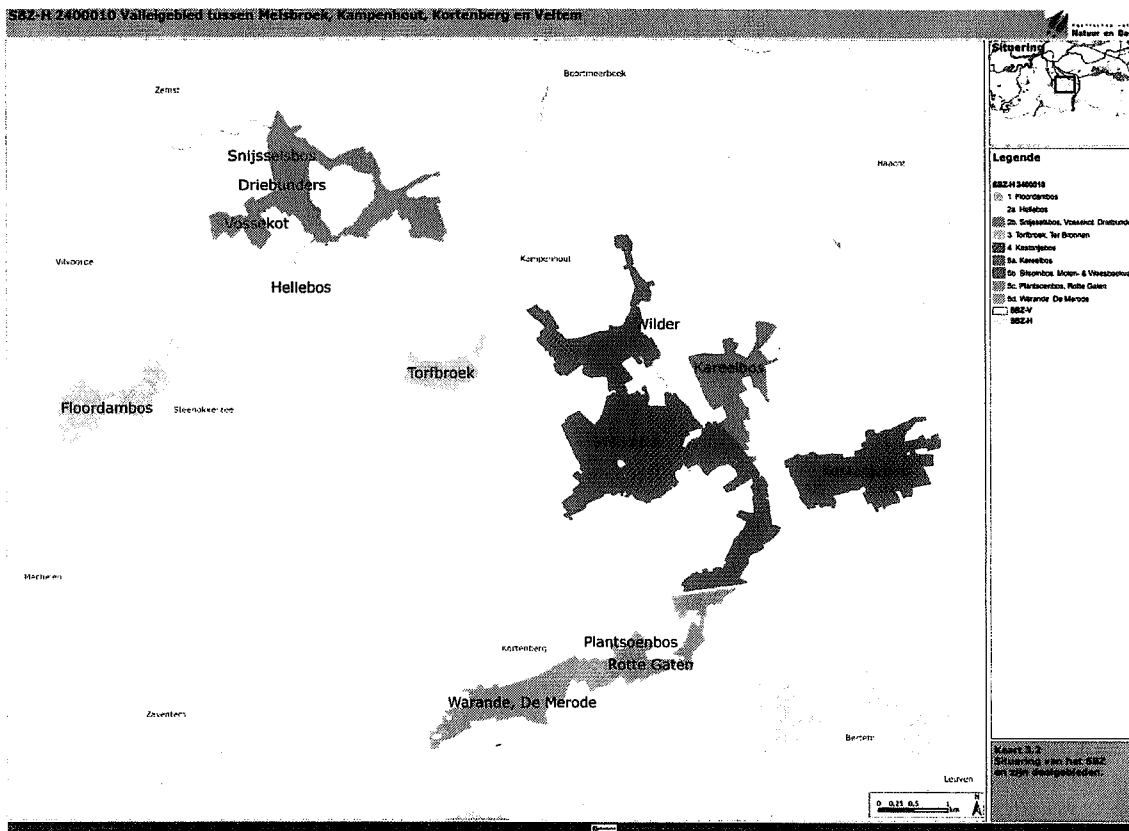

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

Bijlage 1. Situering van de speciale beschermingszone met code BE2400010, genaamd 'Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem'

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2400010 Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

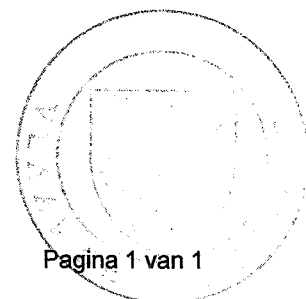
De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

~~Eensluidend afschrift,
Liesbeth Van Snick
medewerker~~

Joke SCHAUVLIEGE

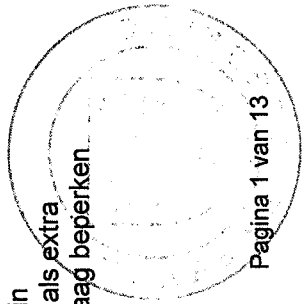
Bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszone met code BE2400010, genaamd 'Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem'

I. Instandhoudingsdoelstellingen

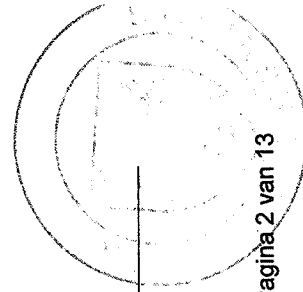
Legende	
Symbool	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

Ecotoopcluster water- en moerasvegetaties	Deze SBZ is zeer belangrijk (7210 en 7220) en voor enkele habitats essentieel (3140, 7140 en 7230) voor de ontwikkeling van verscheidene Europese beschermde water- en moerasvegetaties in Vlaanderen. De historische versnippering van het gebied heeft ervoor gezorgd dat er momenteel weinig speelruimte is voor toename van deze habitattypen, die momenteel allemaal slechts beperkt voorkomen in deze SBZ. Wegens beperkte abiotische potenties wordt er slechts beperkt ingezet op oppervlakteoename en maximaal op kwaliteitsverbetering . Een Europese soort die gebonden is aan waterhabitats is bittervoorn.
--	---

Habitat	oppervlakteoestelling		Kwaliteitsdoelstelling	
	doel (ha)	toelichting	doel	toelichting
3140 - Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische Chara spp. Vegetaties ★ ★ ★	↑	<u>Doel:</u> Behoud van de huidige 4,5 ha in Torfbroek (deelgebied 3) en van de 0,2 ha in Silsom- en Floordambos (deelgebieden 5b en 1) en een pleksgewijze oppervlakteoename van 2 ha via omvorming in de vermelde	↑	<u>Doel:</u> De huidige goede staat van instandhouding (in Torfbroek - deelgebied 3) moet minstens behouden blijven, maar voornamelijk in deelgebieden 1 en 5 wordt als extra kwaliteitsdoel gesteld: sliblaag beperken in het voordeel van de

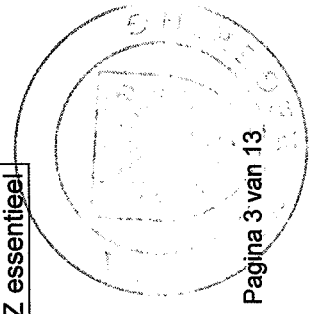

	deelgebieden.	kranswievvegetaties.
7140 - Overgangs- en trilveen ★★	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van de huidige oppervlakte (0,2 ha) met toename tot 2 ha via omvorming in deelgebied 3 (Torfbroek).</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Riet terugdringen van 30 tot 10% en vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities.</p>
7210 – Kalkhoudende moerassen met Cladium mariscus en soorten van het Caricion davallianae ★★	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van de huidige oppervlakte (0,08 ha) met toename tot 1 ha via omvorming in deelgebied 3 (Torfbroek).</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Riet terugdringen van 30 tot 10% en vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities.</p>
7220 - Kalktufbronnen met tufsteenformatie (Cratoneurion) PRIORITAIR HABITAT ★★	<p>= (↑)</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van de huidige kalktufbronnen in het Torfbroek (deelgebied 3); de aanwezigheid van mogelijke relictten in andere deelgebieden moet nader onderzocht worden; bij aanwezigheid dient de juiste bescherming voorzien te worden om ze te behouden.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van de huidige habitatkwaliteit van de tufbronnen in het Torfbroek. Waar het habitatype elders vastgesteld wordt; moet voldoende kwaliteit blijvend gegarandeerd worden.</p>
7230 – Alkalisch laagveen ★★	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van de huidige oppervlakte (0,5 ha) en toename tot 1 ha via omvorming in deelgebied 3 (Torfbroek) en mogelijk ook in Silsombos (deelgebied 5b).</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Riet terugdringen van 30 tot 10% en vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities</p>
Soort	doel	doel
	toelichting	toelichting

Bittervoorn - <i>Rhodeus sericeus amarus</i> ★	= (↑)	<p><u>Doel:</u> Minstens behoud van de huidige bittervoornpopulatie die nu voorkomt in de Molen- en Weesbeek, lokaal in vrij grote aantallen (tot 840 ind/ha).</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Kwaliteitsverbetering van het leefgebied: o.m. zorgen voor vrije vismigratie op de Molen- en Weesbeek en beperken van verstoring van de populaties.</p>
Zeggekorfsiak - <i>Vertigo moulinsiana</i> ★	= (↑)	<p><u>Doel:</u> Voldoende tot goede staat van instandhouding van bestaande populaties in de Molen- en Weesbeekvallei (deelgebieden 5b en 3).</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Kwaliteitsverbetering van de (potentieel) geschikte leefgebieden; vegetaties waar de soort aanwezig is, zoals in grote zeggrijke vegetaties, natte ruige overgangen, ook rond rbb dottergrasland in een goede kwaliteit brengen/houden.</p>
<p>Ecotoopcluster ruigtes en graslanden</p> <p>Deze SBZ is belangrijk (6230 en 6510) en zelfs essentieel (6410) voor de ontwikkeling van verscheidene Europese beschermde graslandvegetaties en is zeer belangrijk voor Europees beschermd ruigtes (6430).</p> <p>De graslandhabitat types komen in deze SBZ momenteel relatief beperkt voor (7 ha) en door versnippering, vervuiling, verdroging, overstroming en een onangepast beheer vaak in een gedeeltelijk aangetaste actuele staat van instandhouding. De structurele verbondenheid en de kwaliteit van deze graslanden dienen verbeterd te worden. Er wordt dus een afwisselend landschap beoogd dat onder meer bestaat uit ca. 30 ha van dit type hooilanden, gebed in een graslandnetwerk (van ook rbb's zoals rbbhc) van 3x30 ha. Dit behelst op zo'n 85 ha 'hooilandherstel', bij voorkeur waar nog relictsorten van deze hooilandtypes voorkomen.</p> <p>Ongeveer 60 ha (4 %) van deze SBZ bestaat uit Europese 'zoomvormende' ruigtes¹. In dit aandeel zitten ook regionaal belangrijke moerasspirearuigtes, vaak verlaten of met populier beplante hooilanden, vervat. Met het oog op het bereiken van het hierboven vermelde ecologisch graslandnetwerk, wordt een klein deel van deze ruigtes opnieuw hersteld naar voornamelijk blauwgrasland, waarvoor deze SBZ essentieel.</p>				

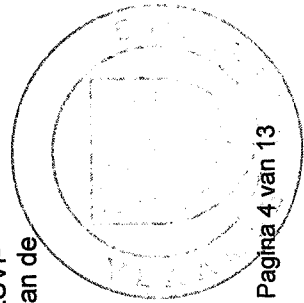
¹ Het betreft habitat type 6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigtes van het laagland, en van de montane en alpiene zones

is. Een wat groter deel (bijna 20 ha) zal bijdragen aan de te versterken alluviale boshabitats, waarvoor deze SBZ eveneens zeer belangrijk is. Binnen dit habitatrictlijngebied is het evenwel de bedoeling om **40 ha kwaliteitsvolle vochtige ruigtes te behouden**, o.m. ten voordele van zeggekorfslak.

Al deze habitattypes zullen voornamelijk in de deelgebieden 2b en 4-5 (voor de ruigtes vooral deelgebied 5) een voldoende tot goede staat van instandhouding moeten bereiken. De kwaliteit ervan kan verbeterd worden door het toepassen van een **aangepast beheer**, door het **verbeteren van de kwel** en door het **voorkomen van bemesting, van verbossing en van herbicidengebruik**.

		Kwaliteitsdoelstelling	
Habitat	oppervlakte/doelstelling	doel	toelichting
6230 - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa) PRIORITAIR HABITAT ★	↑ Doel: Behoud van de huidige fragmenten (0,3 ha in deelgebied 5d) en (lijnvormige) relictten (in de deelgebieden 2b en 4). In deze deelgebieden (behalve 5d) zal dit habitattype wel ingebed worden in een groter graslandcomplex (voor een goede staat van instandhouding) met ook andere habitattypes (zoals 6410) en ook regionaal belangrijke biotopen.	↑	Doel: De huidige nog aanwezige kernen van dit habitattype optimaal beheren om een goede soortenrijkdom op lange termijn te handhaven. Kwaliteitsverbetering tot een goede staat van instandhouding volgens LSVI-normen: zoals vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities.
6410 - Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (Eu-Molinion) ★★ ★	↑ Doel: Behoud van de huidige 1,5 ha in Torfbroek en Kastanjebos (deelgebieden 3 en 4) en een oppervlakte toe name van 14 ha; dit in Torfbroek (deelgebied 3) en in Silsombos en de Dodebeekvallei (deelgebieden 2b en 5b); steeds voornamelijk via omvorming (vanuit grasland, ruigtes, wilgenstruweel, jong elzen-essenbos of populier), soms ook door extensivering van graslandbeheer. Een snel herstel van de relictten is aangewezen omdat een aantal typische soorten niet of over een slechts	↑	Doel: De huidige nog aanwezige kernen van dit habitattype optimaal beheren (met oog voor een goede waterhuishouding en geen aanrijking) om een goede soortenrijkdom op lange termijn te handhaven. Kwaliteitsverbetering tot een goede staat van instandhouding volgens LSVI-normen: zoals vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities.

kortlevende zaadbank beschikken.
Samen met andere grashabitattypes (6510, 6230 en rbb's) zijn grotere graslandcomplexen (voor een goede staat van instandhouding) tot doel gesteld in Silsom- en Kastanjebos en in de Dodebeekvallei (deelgebieden 2b, 4 en 5b), waar schraalgraslandkernen mogelijk zijn van telkens > 30 ha.

6510 - Laaggelegen schraal hooiland
(*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) ★

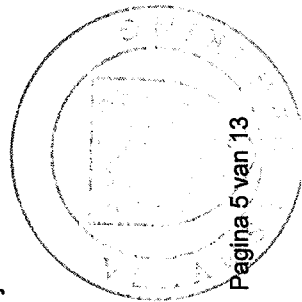
Doel: Oppervlaktetoename van de huidige 4 ha tot 13 ha, vnl. in Silsom-, Kastanje en Snijsseisbos, en eventueel in Kareelbos (deelgebieden 2, 4, 5a en 5b), met als richtwaarde voor uitbreiding 3 ha. De toename in deelgebied Silsombos is inclusief de versterking van bestaande relicten van dit habitattype in de Molenbeekvallei (mogelijk met overgangen naar habitattype 6410). In Silsom-, Kastanje- en Snijsseisbos is een groter complex van minstens 30 ha tot doel gesteld dat kan bestaan uit verschillende graslandhabitattypes (6510, 6410 en 6230) alsook uit regionaal belangrijke biotopen zoals rbbhc.

Doel: De huidige nog aanwezige vaak gedegreerde of ruige vormen van dit habitattype optimaal beheren om een goede soortenrijkdom op lange termijn te handhaven. Kwaliteitsverbetering tot een goede staat van instandhouding volgens LSVI-normen: zoals vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities.

6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van montane en alpiene zones
★★

Doel: Behoud van 40 ha van de huidige 60 ha van dit type vnl. gelegen in Silsombos en de Molenbeekvallei (deelgebied 5b) (waaronder vaak met populier ingeplante hooilanden), omdat een klein deel zal omgevormd worden naar voornamelijk het 6410-

Doel: Enkele kernen van dit habitattype optimaal beheren om een goede soortenrijkdom op lange termijn te handhaven.

graslandhabitattype, waarvoor deze SBZ essentieel is, en een groter deel zal evolueren naar alluviale boshabitattypes, waarvoor deze SBZ ook zeer belangrijk is.

Ecotoopcluster bossen

Deze SBZ is **essentieel** voor de ontwikkeling van 9160-bossen, voor de overige bossen is deze SBZ (zeer) belangrijk. Deze habitattypes komen momenteel vaak in een gedeeltelijke aangetaste staat van instandhouding voor. Teveel exoten en te weinig dood hout zijn belangrijke knelpunten waar deze bossen mee te kampen hebben. Voor veel habitattypische soorten (waaronder zwarte specht en tal van vleermuizen) zijn deze bossen bovendien ook versnipperd (met allerlei randeffecten als rustverstoring en genetische isolatie tot gevolg) en zijn er onvoldoende oude en dode bomen, open plekken en mantel- en zoomvegetaties aanwezig. Een verdere verschuiving naar eerder vochtige dan natte bossen door verdroging dient ook vermeden te worden. Zowel op vlak van structurele verbondenheid als op vlak van kwaliteit zijn er dus verbeteringen nodig aan de boshabitats.

Bovenop het bestaande oppervlak aan Europese boshabitattypen (688 ha) wordt in dit gebied daarom een toename met 182 ha tot doel gesteld. Voornamelijk de vochtige tot natte bostypen dienen in oppervlakte toe te nemen door **omvorming van bossen gekenmerkt door een hoog aandeel niet inheemse boomsoorten** (vnl. in Floordam-, Helle-, Snijsels-, Kareel- en Silsombos). In de voorgestelde toename zit ook als richtwaarde **72 ha effectieve bosuitbreiding** vevat, vnl. in deelgebieden 4-5, waar het bosareaal van Kastanje- en Silsombos kan ontsnipperd worden. De bosuitbreidingen mogen er echter niet gebeuren ten koste van de beoogde open biotopen en de aanwezige regionaal belangrijke biotopen. Meer nog de open habitattypes, die in deze SBZ voorkomen, dienen ook in de bossen ontwikkeld te worden via het effectief beheren van voldoende en voldoende grote open plekken grasland/heide in al de boshabitats (concreet 4030 en 6230 in 9120; 6230, 6410 of 6510 in de andere bostypen). Dit om ook een graslandnetwerk te realiseren en om de aanwezige relictten van graslandhabitattypes niet verder te versnipperen. Zulke open plekken zijn ten voordele van heel wat habitattypische soorten van zowel bos- als graslandhabitattypes. Door 4030 als kwaliteitsdoel op te nemen (als open plekken in 9120) voorkomt men ook een areaalsvermindering van dit heidehabitat.

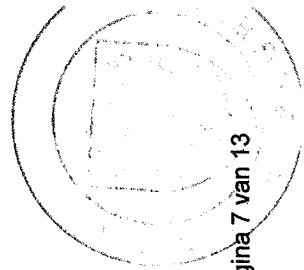
De criteria duurzaam bosbeheer (CDB) helpen bij het kwalitatief versterken van de bossen, maar zijn ontoereikend. Ook de beheervisie van openbare bossen werkt in de richting van de gestelde kwaliteitsdoelen² met zijn < 10% exoten, meer oude bomen (>1/ha), meer dood hout (4-10%), meer open

² De kwaliteitsdoelen voor een goede staat van instandhouding zijn in feite op een aantal indicatoren nog strenger en op korte termijn niet haalbaar.

plekken (5-15%). Deze doelen en doelen als meer mantel-zoomvegetaties (van ten minste 5m breedte) en meer rustzones zijn nodig voor een aantal habitattypische soorten van bossen zoals vleermuizen en spechten.

Deze tot doel gestelde omvormingen en bosuitbreidingen zijn nodig om de kwalitatief hoogwaardige habitats (behalve dood hout, exoten, ...) in een **goede** staat te behouden en te beschermen/bufferen tegen externe invloeden. De beoogde 182 ha betreft niet uitsluitend extra bos. De richtwaarde voor bosuitbreiding is 72 ha. De voorgestelde toename is nodig als een maatregel tegen ontsnippering, voor de realisatie van enkele grotere aaneengesloten boskernen (van > 100 ha) zoals in Silsom- en Kastanjebos en deze bosuitbreidingen/omvormingen voorzien daarnaast ook in een verbetering van de kwaliteit (bv. inzake de strijd tegen exoten). Bovendien is deze bosuitbreiding voorzien in de GIHD (en ten dele ook in het operationeel ruimtelijk uitvoeringsprogramma van dit gebied).

	oppervlakte doelstelling		Kwaliteitsdoelstelling	
Habitat	doel (ha)	toelichting	doel	toelichting
9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robur-petraea of Ilici-Fagenion) ★	↑	<u>Doel:</u> Behoud van de huidige 165 ha en oppervlakte toename tot 175 ha, met richtwaarde voor bosuitbreiding 0 ha. Het gebeurt door omvorming van naaldhoutbestanden in Snijselsbos (deelgebied 2b), aansluitend bij bestaande boskernen.	↑	<u>Doel:</u> Kwaliteitsverbetering tot een goede staat van instandhouding volgens LSVI-normen (zie algemene inleiding ecotoopcluster bossen en ook: vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities).
9160 - Sub-Atlantische en midden-Europese winterbossen of eiken-haagbeukbossen behorend tot het Carpinion-betuli ★★	↑	<u>Doel:</u> Behoud van de huidige 275 ha en oppervlakte toename tot 375 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 40 ha. De toename gebeurt met name in de deelgebieden Kastanje-, Kareel-, Snijsels- en Silsombos (deelgebieden 2, 4, 5a en 5b). De bosuitbreiding mag niet ten koste gaan van rbb's in de graslandsfeer, er moet voldoende afwisseling met open biotopen bewaard blijven.	↑	<u>Doel:</u> Kwaliteitsverbetering tot een goede staat van instandhouding volgens LSVI-normen (zie algemene inleiding ecotoopcluster bossen en ook: vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities).

91E0 - Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) **PRIORITAIR HABITAT** ★★

↑
Doel: Behoud van de huidige 248 ha en oppervlaktetoename naar 320 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 32 ha. Bij de omvorming van de huidige populierenbossen in de deelgebieden 1, 2, 3 en 5b (Floordam-, Helle-, Snijssele- en Silsbos) moet er aandacht voor zijn dat op de meest kansrijke plaatsen voor hooilandherstel geen boshabitats (maar 6410, 6510) nagestreefd/gerealiseerd worden; op plaatsen waar nog relictten van blauwgrasland (6410) aanwezig zijn of de potenties voor dit habitatype hoog zijn, krijgt omvorming naar 6410 voorrang op omvorming naar 91E0.

↑
Doel: Kwaliteitsverbetering tot een goede staat van instandhouding volgens LSVI-normen (zie algemene inleiding ecotoopcluster bossen en ook: vermindering van de verzurende of eutrofiërende atmosferische deposities).

Soort

doel

toelichting

doel

toelichting

populatie doelstelling

kwaliteitseisen aan de leefgebieden

Gewone/Ruige/Kleine dwergvleermuis -
 Pipistrellus pipistrellus/nathusii/pygmaeus
 Gewone/Grijze Grootoorvleermuis - Plecitus
 auritus/austriacus
 Baard/Brandtvleermuis – Myotis
 mystacinus/brandtii
 Franjestaart - Myotis nattereri
 Rosse vleermuis - Nyctalus noctula
 Watervleermuis - Myotis daubentonii

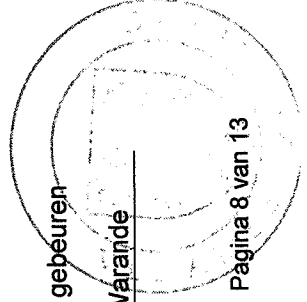
= (↑)
Doel: Minstens behoud van de huidige vaak kwetsbare vleermuispopulaties.

↑
Doel: Kwaliteitsverbetering in en nabij de bossen: zie bij de boshabitatypes met als extra meer mantel-zoomvegetaties en meer KLE's.

Kwaliteitsverbetering in en nabij **waterpartijen:** streven naar een goede waterkwaliteit, natuurlijke oevers met kruidige vegetaties en de afwezigheid van kunstverlichting.

Als zomer- en winterverblijfplaatsen kunnen gebouwen (bv. kerkzolders, bunkers of ijskelders) heringericht worden.

Deze kwaliteitsverbeteringen gebeuren prioritair in de deelgebieden Floordambos, Wilder en de Warande

II. Prioriteiten

1. Herstel van blauwgraslanden in Torfbroek, Silsom- en Snijssefsbos

Het tot doel gestelde landschapsecologische graslandnetwerk bestaat voor een deel uit blauwgraslanden³, waarvoor dit habitatrictiljgebied essentieel is. Om het graslandnetwerk te versterken wordt hooilandherstel tot doel gesteld. Wellicht zal ongeveer 15 à 20% hiervan evolueren naar blauwgrasland; de rest worden andere hooilandtypes.

Bij dit hooilandherstel wordt bij voorkeur vertrokken van verlaten of vaak met populieren beplante graslanden, waar nog relictten van de bedoelde graslandtypes voorkomen. Andere mogelijkheid zijn plaatsen met een expliciet landbouwwerelden, namelijk vanuit nog enigszins schrale graslanden. Waar deze relictten nog voorkomen, zoals in bestaande natuurreservaten in Torfbroek, Silsom- en Snijssefsbos (deelgebieden 2b, 3 en 5b), zijn de potenties voor herstel van deze zeldzame types hooiland het grootst. Het natuurgericht beheer ervan kan mogelijk uitgevoerd worden door landbouwers. Waar het beheer technisch moeilijk ligt of economisch niet rendabel is, kunnen terreinbeherende verenigingen of het Agentschap voor Natuur en Bos deze taak op zich nemen.

2. Versterken en beschermen van de water- en moerashabitats in Torfbroek en Silsombos

In de G-IHD wordt deze SBZ als zeer belangrijk naar voor geschoven voor kalktuf en kalkmoerasvegetaties⁴ en als essentieel voor kalkhoudend open water en voor alkalisch laagveen en overgangs- en trilveen⁵. Deze habitattypes komen vaak beperkt, maar toch hoog kwalitatief voor in Torfbroek.

De historische versnippering van het gebied zorgt er samen met de beperkte abiotische optimale omstandigheden (kalkrijke kwel) voor dat er momenteel echter weinig speelruimte is voor toename van deze habitattypen. Daarom wordt als beperkt doel gesteld: 2 ha extra kalkhoudend open water en tot 3 ha extra Europese moerashabitattypes. Dit is mogelijk in Torfbroek en Silsombos (deelgebied 3 en 5). Deze types zullen er een periodiek natuurgericht beheer krijgen (rietmaaien, gefaseerde silbruimingen, ...).

³ Het betreft habitattype 6410 (Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (*Eu-Molinion*))

⁴ Het betreft de habitattypes 7210 (Kalkhoudende moerassen met *Cladium mariscus* en soorten van het *Caricion davallianae*) en 7220 (Kalktufbronnen met tufsteenformatie (*Cratoneurion*))

⁵ Het betreft de habitattypes 3140 (Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische *Chara* spp. Vegetaties), 7230 (Alkalisch laagveen) en 7140 (Overgangs- en trilveen)

Naast deze oppervlaktetoename wordt er ook ingezet op een kwaliteitsverbetering; zie verder bij prioritaire acties 'bufferen van hoog kwalitatieve habitattypen' en 'verbetering van het oppervlaktewater'.

3. Bufferen van hoog kwalitatieve habitattypen in Torfbroek

Verscheidene hoog kwalitatieve, maar kwetsbare habitattypen⁶ in Torfbroek (deelgebied 3) zijn potentieel bedreigd door verhoogde concentraties aan vervuilende stoffen (chloriden, sulfaten, ammonium en kalium) in het grondwater. Om te vermijden dat deze habitattypen hierdoor achteruitgaan of verdwijnen is nader onderzoek naar de instroming vereist en dient het aanwezige stort te worden verwijderd of afgedekt. In het licht van de IHD kunnen hier in bepaalde 'buffer'zones eventueel ook maatregelen uit voortvloeien, zoals het beperken van mest- en bestrijdingsmiddelen (deelgebied 3).

4. Versterken van de bossen

Meer dan 70% van de SBZ bestaat uit bos en 50% uit Europees te beschermen boshabitattypen. Zowel de kwaliteit als de omvang van deze boskernen is momenteel vaak onvoldoende om het voortbestaan als habitatype en de overleving van de habitattypische soorten te kunnen garanderen. Gezien het grote aandeel privé-bossen (70% van de bossen) is een intensieve samenwerking nodig met verschillende partners om een voldoende verbetering van de boshabitattypes te realiseren.

De landschapsecologische versterking betekent dat de momenteel niet-habitatwaardige bossen met veelal niet-inheemse boomsoorten omgevormd worden naar één van de Europese boshabitattypen en dit voornamelijk in Floordam-, Helle-, Snijsseis-, Kareel- en Silsombos. Het bosareaal wordt daarnaast verder ontsnipperd via 72 ha (richtwaarde) effectieve bosuitbreiding (vnl. nabij Kastanje- en Silsombos en in bepaalde mate ook nabij Floordam- en Snijsseisbos). Voor de boshabitattypes (in alle deelgebieden) is de kwaliteitsdoelstelling verder ook minder exoten, meer oude bomen, meer dood hout, meer open plekken, meer mantel-zoomvegetaties (zie ook volgende prioriteit) en meer rustzones. De uitdaging bestaat er dus in de bouseigenaars ervan te overtuigen om bij het multifunctioneel bosbeheer de ecologische functie voldoende te benadrukken. Het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer en de doelstellingen die daarmee gepaard gaan voor de middellange termijn (20 jaar) zijn een goede opstap om de finale doelstellingen te bereiken.

5. Aandacht voor mantel- en zoombeheer

⁶ Het betreft de habitattypes 7140 (Overgangs- en trilveen), 7210 (Kalkhoudende moerassen met *Cladium mariscus* en soorten van het *Caricion davallianae*), 7220 (Kalktuibronnen met tufsteenformatie (*Cratoneurion*)), 7230 (Alkalisch laagveen), 3140 (Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische *Chara* spp. *Vegetaties*), 6410 (Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (*Eu-Molinion*)) en 6510 (Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*))

Een belangrijke sterkte van deze SBZ is de veelheid aan habitattypen. Een zwakte is dan weer de veelal abrupte overgang tussen de gesloten habitattypen (bos) enerzijds en open habitattypen of het omgevend landschap anderzijds. Door die plotse overgangen geleidelijker te laten verlopen langsheen een goed ontwikkelde mantelzoomvegetatie van tenminste 5 m breed, worden de habitattypen niet alleen beter gebufferd tegen invloeden van buitenaf, maar worden ze ook aantrekkelijker voor tal van habitattypische soorten waaronder vleermuizen. Deze maatregel kan zowel door privé-eigenaars, behorende instanties als overheden uitgevoerd worden.

Mantel-zoomvegetaties maken deel uit van de ruitjes⁷. Om dit type in een goede staat in stand te houden is er 40 ha van dit type kwaliteitsvol te beheren in dit habitatrictlijngebied. Extra aandacht voor deze maatregel zal dan ook gevraagd worden in de verschillende beheerplannen van terreinbeherende verenigingen en het ANB.

6. Verdroging voorkomen

Verdroging vormt een bedreiging voor de kwetsbare blauwgraslanden, moerasbossen en moerasvegetaties van deze SBZ. Deze habitattypes komen vooral voor in Torfbroek, Floordam-, Silsom- en Kastanjebos (deelgebieden 1, 3-5), waar verdroging dus voorkomen dient te worden. In Silsombos en Torfbroek is dit probleem (momenteel) niet aan de orde. In Floordam- en Kastanjebos dient er aandacht aan gegeven te worden.

7. Soortgerichte maatregelen

Via enkele 'soortbeschermingsprojecten' wordt het leefgebied van een aantal van deze soorten verbeterd.

Voorbeeldprojecten ten voordele van o.m. vleermuizen zijn het (her)inrichten van (kerk)zolders en het aanleggen en onderhouden van kleine landschapselementen. Dergelijke ecologische infrastructuur dient goed doordacht aangelegd te worden zodat soorten het als verbindingselement of stapsteen kunnen gebruiken tussen de verschillende habitatkernen en er geen conflictsituaties ontstaan met het behoud van de Europees te beschermen habitattypen.

Andere voorbeeldprojecten zijn het wegnemen van vismigriatieknelpunten en het verbeteren van de waterkwaliteit voor bittervoorn of zorgen voor een optimaal (water)beheer ter hoogte van grote zeggrijke vegetaties waarin zeggekorfslak voorkomt.

8. Verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater
Overstromingen met (vuil) oppervlaktewater vormen een bedreiging voor kwetsbare habitattypes. Zo bedreigt het verontreinigde

---

⁷ Het betreft habitatype 6430 - Voedselrijke zoomvormende ruitgen van het laagland, en van de montane en alpiene zones

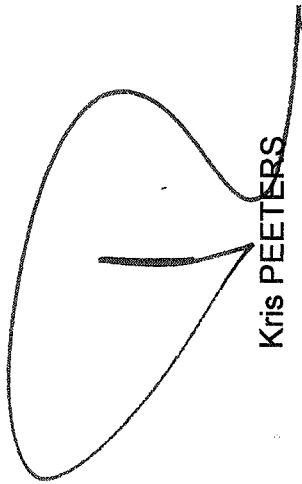
oppervlaktewater van de Keibeek de zeldzame habitattypen in het Torfbroek (deelgebied 3), de slechte waterkwaliteit van de Lei- en Barebeek bedreigt moerasbossen in Floordam-, Snijsels- en Hellebos (deelgebied 1-2), de matige tot slechte waterkwaliteit van de Molen- en Weesbeek bedreigen kwetsbare vegetaties in Silsombos en de Molenbeekvallei (deelgebieden 5) en de matige waterkwaliteit van de Lipsebeek bedreigt de bossen van Kastanjebos (deelgebied 4).

De waterkwaliteit van deze beken dient prioritair verbeterd te worden. Plaatselijke en periodieke ruimingen kunnen bovendien overstromingen ter hoogte van kwetsbare vegetaties voorkomen.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2400010 - Valleigebied tussen Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg en Veltem' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluitend afschrift,
~~Liesbeth Van Snick~~
Liesbeth Van Snick
medewerker